

FÖRVALTNINGSINSTRUKTION FÖR ÅBO AKADEMI

Godkänd av styrelsen 17.8.2017/ reviderad 29.11.2018

1 §

Grundläggande bestämmelser och tillämpningsområde

Förvaltningsinstruktionen innehåller bestämmelser om beslutsgång, ansvarsfördelning och uppgifter för olika organ och enheter inom Åbo Akademi. Förvaltningsinstruktionen är normhierarkiskt högst bland akademins bestämmelser.

Följande i ordningen är instruktioner och därefter reglementen.

Den svenska versionen av alla instruktioner, stadgor och reglementen vid akademien är den gällande om det finns skillnader mellan den och den till engelska översatta versionen.

Forskningsetiska delegationens (TENK) föreskrifter om god vetenskaplig praxis följs vid akademien.

2 §

Styrelsen

Styrelsen är akademins högsta beslutande organ.

Om styrelsens uppgifter bestäms i 14 § universitetslagen.

Till styrelsens strategiska uppgifter hör att bestämma om nya professurer samt om besättande av och om ändring av ämnesområdet för professurer.

Styrelsen beslutar också om utbildningslinjer, magisterprogram, doktorandprogram, huvudämnen för examina eller helheter som jämföras med huvudämnet.

Styrelsen kan inom sig utse utskott och arbetsgrupper för beredning av ärenden.

Styrelsen ansvarar för de uppgifter den ger utskotten och fattar kollektivt beslut utifrån utskottens beredning.

Styrelsen har en arbetsordning som fungerar som interna regler för styrelsens arbete. Arbetsordningen godkänns av styrelsen och uppdateras vid behov, senast i början av varje mandatperiod.

Styrelsen väljer intern revisor som svarar för akademins interna revision och som kan vara en utomstående serviceproducent. Den interna revisionens verksamhetsområde omfattar hela organisationen. Den interna revisionen utgör en del av akademins interna kontroll för att stödja akademien i värderingen och utvecklingen av det interna styr- och kontrollsystemet.

Styrelsen väljer rektor, på rektors förslag rektor för Åbo Akademi i Vasa och två vicerektorer samt dekaner för akademins olika fakulteter. Styrelsen anställer på rektors förslag förvaltningsdirektören.

3 § Universitetskollegiet

Universitetskollegiet har 24 medlemmar jämte personliga suppleanter varav professorerna och gruppen bestående av forskarna, lärarna och den övriga personalen genom val i enlighet med akademins valinstruktion inom vardera gruppen utser 8 medlemmar med personliga suppleanter och studentkåren i enlighet med 46 § universitetslagen utser 8 företrädare med personliga suppleanter för studerandena.

Universitetskollegiets mandatperiod är tre år. Det sammankallas efter nyval första gången av kansler.

Om universitetskollegiet uppgifter bestäms i 22 § universitetslagen.

Universitetskollegiet beslutar om antalet styrelsemedlemmar, antalet styrelsemedlemmar från de olika grupperna (professorer och forskare, lärare, övrig personal samt studerande) samt om styrelsens mandatperiod.

Universitetskollegiet utser de externa medlemmarna i styrelsen och fastställer valet av de styrelsemedlemmar som valts i val i enlighet med akademins valinstruktion och de företrädare för studerandena som utsetts av studentkåren enligt 46 § universitetslagen.

Kollegiet beslutar också om styrelsens arvoden.

4 § Kansler

Kansler utses av universitetskollegiet för fem år i sänder.

Kansler ska främja vetenskaperna och akademins samverkan med samhället samt bevaka akademins allmänna intresse och ha tillsyn över verksamheten vid akademien.

Kansler beslutar i ärenden om god vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den.

Kansler tilldelar docenttitel på framställning av fakultetsrådet.

5 § Rektor

Styrelsen utser rektor för högst fem år i sänder.

Rektorsuppdraget ledigförklaras. Den som väljs till rektor ska ha bevisad professorskompetens och ha den förmåga och yrkesskicklighet som behövs för att sköta rektors uppgifter och i praktiken visad god ledarförmåga.

Till rektor kan även utses en person som inte har sökt uppdraget om han eller hon samtycker därtill och om hans eller hennes behörighet har utretts.

Om rektors uppgifter bestäms i 17 § universitetslagen.

Rektor kan ha en ledningsgrupp. Ledningsgruppen är inte ett beslutande organ.

6 § Vicerektorerna

Akademien har två vicerektorer anställda för samma mandatperiod som rektor. Avgår rektor ställer också vicerektorerna sina platser till förfogande och styrelsen utser ett interimistiskt rektorat för högst tre månader.

Vicerektorerna benämns första och andra vicerektor och fungerar som ställföreträdare för rektor i sagda ordning.

Till vicerektor väljs innehavare av en ordinarie eller en tidsbunden professur vid akademien vars anställning sträcker sig utöver mandatperioden.

Rektor beslutar om arbetsfördelningen mellan vicerektorerna.

Rektor utser den ena vicerektorn för samordning av grundutbildningen och den andra för samordning av forskarutbildningen och forskningen. Vicerektorerna fungerar som ordförande för grundutbildningsnämnden respektive nämnden för forskning och forskarutbildning.

Vicerektorerna utvecklar kvalitetshandlingen inom sina ansvarsområden grundutbildning och forskning.

Vicerektorerna kan använda en del av sin arbetstid för forskning och undervisning om vilket bestäms i deras arbetsavtal.

7 § De akademiska resultatområdena

För organisering av undervisningen och forskningen indelas akademien i fyra akademiska resultatområden som benämns fakulteter enligt följande:

- 1) Fakulteten för humaniora, psykologi och teologi
- 2) Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier
- 3) Fakulteten för samhällsvetenskaper och ekonomi
- 4) Fakulteten för naturvetenskaper och teknik

Vasa övningskola hör till fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier. Om övningskolans verksamhet bestäms närmare i en särskild instruktion som godkänns av styrelsen.

8 § Fakultetsråd och dekanus

De akademiska resultatområdena leds av fakultetsråd och dekanus.

Utöver dekanus består fakultetsrådet enligt vad styrelsen beslutar av minst 9 och högst 18 medlemmar jämte personliga suppleanter. Professorerna och gruppen forskare, lärare och övrig personal samt studerandena har lika många företrädare i fakultetsrådet som väljs för en mandatperiod på två år. Professorerna och gruppen forskare, lärare samt övrig

personal utser sina företrädare genom val inom grupperna enligt akademins valinstruktion och företrädarna för studerandena utses av studentkåren enligt 46 § universitetslagen.

Inom gruppen forskare, lärare och övrig personal i fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier kan högst en medlem och en suppleant tillhöra övningsskolan.

Dekanus utses för fyra år. Uppgiften som dekanus ledigförklaras att sökas. Behörig är person som har bevisad professorskompetens och i praktiken visad god ledarförmåga.

Styrelsen utser på förslag av rektor dekanus efter att fakultetsrådet rangordnat sökandena och presenterat en prioritet med minst två förslag.

9 §

Fakultetsrådets uppgifter

Till fakultetsrådets uppgifter hör att:

- 1) Besluta om fakultetens strategi utgående från akademins strategi
- 2) Bestämma om riktlinjerna för resursfördelningen
- 3) Uppgöra förslag till budget, ekonomi- och verksamhetsplan samt personalplan
- 4) Uppgöra tillsättningsplan, utse sakkunniga samt bedöma behörigheten hos de sökande som anses mest meriterade för en professur, till akademilektor och till universitetslärare, samt göra framställning om anställning hos rektor
- 5) Utse sakkunniga för docentur, bedöma behörigheten och göra framställning om docenttitel
- 6) Fastställa undervisningsplanen
- 7) Fastställa examensstrukturer och lärandemål för examina och biämnena samt andra examensbestämmelser
- 8) Besluta om urvalsgrunderna för studentantagningen
- 9) Besluta om antagning inom forskarutbildningen
- 10) Bedöma doktorsavhandlingar och besluta i ärenden som gäller omprövning av bedömning av en avhandling inom de fördjupade studierna **och** därtill inom forskarutbildningen
- 11) Göra framställning hos styrelsen om utbildningslinjer, magisterprogram och doktorandprogram.

Fakultetsrådet kan i brådskande fall delegera på det ankommande uppgifter till dekanus och i brådskanden fall på dekanus ankommande uppgifter till en professor som är medlem av fakultetsrådet.

Vid bedömningen av behörigheten hos sökande som kan komma i fråga för professur och vid framställning om anställning får samtliga professorer och innehavare av titeln professor som hör till fakulteten delta i behandlingen.

10 § Dekanus uppgifter

Till dekanus uppgifter hör särskilt att:

1. Fungera som ordförande för fakultetsrådet
2. Ansvara för fakultetens akademiska och ekonomiska resultat
3. Utveckla ett gott akademiskt ledarskap och den pedagogiska verksamheten inom fakulteten
4. Koordinera, utveckla och leda resultatenhetens verksamhet
5. Besluta om fakultetens budget, ekonomi- och verksamhetsplan samt personalplan efter att ha hört fakultetsrådet
6. Godkänna projekt- och forskningsansökningar
7. Utfärda examina och vid behov i detta ärende ersätta annan dekanus
8. Utse sakgranskare för licentiatavhandling, förhandsgranskare för doktorsavhandling, kustos, opponenter, betygsnämnd samt fatta beslut om disputationstillstånd, tid och plats samt användning av andra språk än svenska vid disputation
9. Utse utbildningslinjeansvariga, magisterprogramansvariga, ämnesansvariga, ämnesklusteransvariga och tentatorer för studieprestationer som inte hör till något läroämne och vid jäv för någon av dem utse en ställföreträdare för det aktuella ärendet
10. Dekanus är chef för utbildningslinjeansvariga, magisterprogram-, ämnes- och ämnesklusteransvariga
11. Anta grundutbildningsstuderande
12. Bedöma avhandlingar för licentiatexamen och för högre högskoleexamina, vilket innebär jäv i fakultetsrådet i ett eventuellt kommande omprövningsärende av ett av dekanen fattat beslut
13. Utför förundersökning i ärenden som gäller hantering av oredlighet i vetenskaplig verksamhet, försummelse av god forskningspraxis eller fusk inom tentamen
14. Besluta om ämneskluster

Vid jäv för dekanus i ett ärende väljer fakultetsrådet för beslut av detta ärende en ställföreträdare inom fakultetsrådet.

Fakultetsrådet kan i särskilda fall utse en professor att handha specialuppdrag inom fakulteten under dekanus mandatperiod.

11 § De vetenskapliga disciplinerna

Utbildningslinjeansvarig och magisterprogramansvarig

Varje utbildningslinje har en utbildningslinjeansvarig inom den del av utbildningslinjen som innefattar lägre och en magisterprogramansvarig inom den del som innefattar högre högskoleexamen. Dessa utses för två år.

Behörighetskravet för en utbildningslinjeansvarig och en magisterprogramansvarig är minst docentkompetens eller motsvarande och pedagogisk kompetens.

Dekanus och den utbildningslinjeansvariga respektive den magisterprogramansvariga överenskommer skilt om arbetstidsallokeringen.

Utbildningslinjeansvarigas och magisterprogramansvarigas uppgifter fastställs i examensstadgan.

Ämnesansvarig och ämnesklusteransvarig

I varje läroämne, d.v.s. både sådana som är huvudämnena (120 sp) eller enbart biämnena (25-60 sp) finns en ämnesansvarig som leder och utvecklar undervisningen och forskningen inom ämnet.

Ett ämneskluster kan bestå av flera ämnen.

Till ämnesansvarig eller ämnesklusteransvarig väljs för två år innehavare av en ordinarie professur eller en tidsbunden professur vars anställning sträcker sig utöver mandatperioden.

Till ämnesansvarig för ett biämne eller annan motsvarande helhet kan också utses en docent i ämnet eller en professor från ett annat ämne.

Den ämnesansvariga eller i ett kluster den ämnesklusteransvariga är chef för professorerna samt den övriga undervisande och forskande personalen och har ett administrativt ansvar inom sitt ämne/ämneskluster. För ett ämneskluster kan de olika ämnena tillsammans tillsätta ett råd vars sammansättning och uppgifter fastställs i ett reglemente som godkänns av rektor.

Den ämnesansvariga eller ämnesklusteransvariga sammankallar till möte mellan lärare och studerande minst en gång per termin.

Ämnesansvarigas och ämnesklusteransvarigas uppgifter fastställs i examensstadgan.

12 §

Grundutbildningsnämnden (GUN)

Grundutbildningsnämndens roll är rådgivande och beredande i förhållande till styrelse, rektor och fakultetsråd. Dess uppgift är att skapa gemensamma processer och riktlinjer för akademien gällande organiseringen av utbildningen och dess kvalitetsarbete.

Nämndens mandatperiod är två år.

Vicerektorn för utbildning fungerar som nämndens ordförande och direktören för forsknings- och utbildningsservice (FUS) ansvarar för beredningen av ärendena.

Grundutbildningsnämnden består av 12 medlemmar. Nämnden utses av rektor på förslag av fakultetsråden. Varje fakultet föreslår två medlemmar med personliga suppleanter bland fakultetens utbildningslinjeansvariga. Studentkåren föreslår fyra studenter med personliga suppleanter så att varje fakultet har en studentrepresentant.

Grundutbildningsnämnden tar initiativ till utveckling av den pedagogiska verksamheten, övervakar kvalitetssäkringen av grundutbildningen och tar initiativ till utveckling av den.

Nämnden uppgör förslag till riktlinjer för dimensionering av kurs- och undervisningsutbud, utvecklar och följer upp nya utbildningsstrukturer samt uppgör förslag till examensstadga, direktiv för examination och bedömning samt andra bestämmelser gällande grundutbildning i frågor som berör hela akademien.

13 §

Nämnden för forskning och forskarutbildning (FUN)

Nämndens för forskning och forskarutbildning roll är att som ett rådgivande kollegialt organ för forskningen stöda resultatenheterna i planeringen och koordineringen av forskningen och att underlätta och stödja uppbyggandet av interna och externa allianser.

Nämndens mandatperiod är två år.

Vicerektorn för forskning fungerar som nämndens ordförande och direktören för FUS ansvarar för beredningen av ärendena.

Nämnden för forskning och forskarutbildning består av 12 medlemmar bestående av professorer, forskare och doktorander.

Nämnden utses av rektor på förslag av fakultetsråden. Varje fakultet föreslår två medlemmar med personliga suppleanter bland fakultetens professorer och en medlem bland fakultetens doktorander jämte personlig suppleant.

Till nämndens uppgifter hör att främja forskning, forskningsetiska ärenden och öppen vetenskap. Nämnden tar initiativ till utvärdering och kvalitetsutveckling av forskarutbildningen och tar initiativ till sådan utbildning för doktorander som inte hör till fakulteternas eller doktorandprogrammets expertis.

14 §

Rättsskyddsnämnd

Åbo Akademis rättsskyddsnämnd fungerar som universitetets lagstadgade examensnämnd. Nämnden fungerar som omprövningsinstans för ärenden som gäller examination och bedömning samt tillgodoräknande av prestationer. I uppdraget ingår att stöda utvecklingen av Åbo Akademis verksamhet inom det angivna området.

Nämnden utses av rektor för två år i sänder.

Vicerektor för utbildning fungerar som rättsskyddsnämndens ordförande.

Ordförande har en utsedd suppleant bland nämndens medlemmar.

Förvaltningsdirektören utser en sekreterare som ansvarar för beredningen av ärendena. Åbo Akademi ordnar utbildning för medlemmarna i nämndens uppgifter.

Nämnden består av ordförande och för att garantera en snabb hantering av ärendena av en medlemspool. Varje fakultet utser två medlemmar till nämnden. Medlemmarna ska höra till den undervisande personalen och ha minst fem års erfarenhet av högskoleundervisning. Studentkåren utser fyra medlemmar till nämnden.

Nämnden är beslutsför när ordförande, två personalmedlemmar och två studerandemedlemmar är närvarande.

15 § Rektor för Åbo Akademi i Vasa

Styrelsen utser på förslag av rektor en av professorerna vid enheterna i Vasa att fungera som rektor i Vasa och som ordförande för delegationen för Åbo Akademis enheter i Vasa. Uppdraget som rektor för Åbo Akademi i Vasa upphör då rektor för Åbo Akademi avgår.

Rektor för Åbo Akademi i Vasas placeringsort är Vasa. Om omfattningen av uppdraget beslutar rektor.

Till rektors för Åbo Akademi i Vasa uppgifter hör att utveckla samhällskontakterna för Åbo Akademi och att sköta övriga av rektor anvisade uppgifter.

16 § Delegationen för Åbo Akademi i Vasa

Rektor tillsätter en delegation för Åbo Akademi i Vasa för en mandatperiod på två år. Medlemmar utses på förslag av de akademiska resultatenheterna och de fristående enheterna med verksamhet i Vasa samt av studentkåren.

Delegationen har utöver ordföranden minst 6 och högst 9 medlemmar av vilka minst två är externa och minst en representant för de studerande.

Till delegationens uppgifter hör att utveckla Åbo Akademis samhällskontakter i Vasa och det övriga Österbotten och samarbetet med övriga universitet och högskolor i regionen.

17 § Fristående enheter

Vid akademien finns följande fristående enheter:

- Åbo Akademis bibliotek (ÅAB) och Sjöhistoriska institutet
- Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och Yrkeshögskolan Novia (CLL).

Akademien upprätthåller tillsammans med Åbo universitet följande fristående enheter:

- Bioteknikcentrum (BTC),
- Nationella PET-centret (PET),

Styrelsen kan vid behov inrätta ytterligare fristående enheter.

Om de fristående enheternas förvaltning och uppgifter bestäms i särskilda instruktioner som styrelsen godkänner.

ÅAB och Sjöhistoriska institutet har en gemensam instruktion.

18 § Övriga enheter

Styrelsen kan vid behov inrätta institut som verkar inom fakulteten.

Om institutens förvaltning och uppgifter bestäms i särskilda instruktioner som styrelsen godkänner.

19 § Val

Styrelsen utser för tre år vid akademien en valnämnd som fungerar som valmyndighet. Till valnämnden hör förvaltningsdirektören som ordförande och en medlem jämte personlig suppleant för varje personalgrupp (professorer och forskarna, lärarna samt den övriga personalen och studeranden). Närmare bestämmelser om val ges i en särskild valinstruktion som styrelsen godkänner.

20 § Befrielse från förtroendeuppdrag

Styrelsemedlem får avgå från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

En medlem av ett annat kollegialt organ kan på begäran beviljas befrielse från uppdraget av rektor.

21 § Komplettering av kollegiala förvaltningsorgan

Beviljas en medlem som hör till akademien befrielse från uppdraget som medlem i ett kollegialt förvaltningsorgan, eller tillhör han/hon inte längre akademien, tillträder suppleanten eller en ny medlem. Som ny suppleant eller medlem tillträder, beträffande organ som tillsatts genom val, den kandidat bland de icke valda som i valen hade det högsta röstetalet. Beträffande organ som utsetts av andra förvaltningsorgan utser det utnämmande organet en ny suppleant eller en ny medlem.

En vald eller utsedd medlem eller suppleant, som inte längre tillhör den grupp från vilken personen har valt eller utsetts, kvarstår i förvaltningsorganet till utgången av mandatperioden.

22 § Universitetsservice

Universitetsservice bistår styrelsen, rektor och övriga beslutsorgan i berednings- och verkställighetsärenden samt erbjuder sådana förvaltnings- och stödtjänster som ska skötas centralt eller gemensamt inom akademien.

Universitetsservice leds av förvaltningsdirektören och till universitetsservice hör all den förvaltnings- och stödpersonal som handhar administrativa uppgifter för att stöda akademins kärnverksamhet.

Direktörerna för enheterna inom universitetsservice leder sin respektive enhet och svarar för att den fungerar resultatrikt, ekonomiskt och effektivt. Enhetsdirektörerna ger därtill på akademnivå direktiv för hur ärendena inom området ska skötas administrativt och utvecklas i enlighet med akademins strategi.

Om universitetsservicens uppgifter och interna arbetsfördelning bestäms närmare i en arbetsordning som godkänns av rektor.

23 §

Förvaltningsdirektören

Förvaltningsdirektören leder universitetsservice, svarar för att akademins förvaltning sköts resultatrikt, ekonomiskt och effektivt samt tillsammans med de övriga arbetsgivarrepresentanterna för arbetsgivaruppgifterna och samarbetet med de fackliga organisationerna.

Förvaltningsdirektören kan ha en egen ledningsgrupp varom stadgas närmare i arbetsordningen för universitetsservice. Ledningsgruppen är inte ett beslutande organ.

Förvaltningsdirektören fungerar som första sekreterare för styrelsen och bistår rektor i skötseln av samhällskontakterna och tar initiativ för att utveckla akademien, särskilt dess universitetsservice.

Rektor beslutar närmare om förvaltningsdirektörens uppgifter i arbetsordningen för universitetsservice.

24 §

Ikraftträdande

Denna instruktion trädde i kraft den 1.9.2017. Instruktionen har reviderats 29.11.2018. Verksamheten vid Sibeliusmuseum överlättes till Stiftelsen för Åbo Akademi fr.o.m. 1.1.2019. De bestämmelser gällande Sibeliusmuseum som finns § 17 i den tidigare förvaltningsinstruktionen för Åbo Akademi, godkänd av styrelsen 17.8.2017, förblir ikraft fram till överlåtelsen.

Av styrelsen tidigare avgivna stadgar och instruktioner förblir i kraft förutom till de delar annat följer av bestämmelserna i denna förvaltningsinstruktion.

.....